A vasárnapi ifjúsági béketalálkozó programja

Május 8-án, vasárnap Szegeden rendezi meg a DISZ Csongrád megyei Bizottsága, a Megyei Békebizottság és a Hazafias Népfront Megyei Bizottsága a fasizmus felett aratott győzelem 10. évfordulója alkalmából a megye ifjúságának második tavaszi béketalálkozóját. A találkozón gazdag program várja az ifjúságot.

Délelőtt 9 órakor az újszegedi szabadtéri színpadnál ifjúsági békenagygyűlés lesz,

ahol felszólalnak a DISZ és a DIVSZ képviselői és a külföldi fiatalok. A nagygyűlésre a következő útvonalakon vonul fel az ifjúság: a rókusi állomásról — a Kossuth Lajos sugárúton, a Széchenyi téren és a Rákosi Mátyás hídon át; a nagyállomásról — az Április 4 útján, az Iskola utcán és a Rákosi Mátyás hídon át; az újszegedi állomásról — a Temesvári körúton és a Rózsa Ferenc sugárúton keresztül. A vidéki fiatalok a három állomáson gyülekeznek — a kisvasúttal érkezők a nagyállomás előtti térre vonulnak. A szegedi fiatalok pedig a főútvonalakon haladó vidéki csoportokhoz csatlakoznak. A nagygyűlés befejezése után gazdag kultúrműsor lesz a város több részén.

Az újszegedi szabadtéri színpadon a nagygyűlés befejeztétől este 9 óráig tart a kultúrműsor.

Fellép a csongrádi énekkar és fúvószenekar, az apátfalvi népi együttes, a szegvári kultúrotthon népi tánccsoportja, Szentes járási kultúrház zenekara, népi tánccsoportja és úttörő zenekara, a makói Úttörő TSZ népi tánccsoportja, a szegedi Nemzeti Színház művészei, a pitvarosi úttörő-együttes, a Szegedi Jutaárugyár színjátszócsoportja, a Szegedi Tanítónőképző énekkara és a Szegedi Orvosegyetem zenekara.

Az újszegedi játszótéri színpadon délelőtt 11 órától este 9-ig tart a műsor.

Fellép a nagylaki úttörők fúvószenekara, a nagytőkei DISZ-szervezet népi tánccsoportja, a nagymágocsi úttörőzenekar, a Kopáncsi Állami Gazdaság népi tánccsoportja, a sándorfalvi népi-együttes, az üllési általános iskola énekkara és tánccsoportja és a mórahalmi úttörőzenekar.

A Széchenyi téri színpadon délután 5 órától az utcabál megkezdéséig tart a műsor.

Itt fellép a Szegedi Úttörőház zenekara és tánccsoportja, a pitvarosi népi együttes, az apatfalvi úttörő-tánccsoport, a tápéi általános iskola énekkara és gyermekegyüttese, a tápéi népi együttes tánckara, a nagyéri kultúrotthon tánccsoportja, a deszki népi együttes, a Szegedi Konzervgyár tánccsoportja és a Szegedi Jutaárugyár tánccsoportja.

Sportműsor lesz Szeged valamennyi sporttelepén.

Az újszegedi versenyuszodában délután 2 órától idénynyitó úszóverseny, 5 órától pedig vízilabda villámtorna. A Petőfi pályán délután 2 órától ifjúsági és felnőtt II. és III. osztályú minősítő verseny, 5 órától pedig Szeged járás és Szeged város úttörő labdarugómérkőzése, melyen résztvesznek az úttörő válogatottak. Az újszegedi teniszpályákon délután 2 órától pályanyitó ifjúsági teniszverseny lesz. Az újszegedi I. sz. színpadon délután 3 órától vívó, súlyemelő és ökölvívó bemutató. A Haladás pályán 1 órától a szegedi egyetemek kari atlétikai bajnokságának döntője, 2 órától a kosárlabda, röplabda és kézilabda bajnokságok döntője a karok között, 5 órától NB II-es labdarugó mérkőzés. A Textiles pályán délután 3 órától a Honvédelmi Szövetség repülőmodell-bemutatókat tart a legújabb modellekkel. A rókusi tornacsarnokban 3 órától az Alföldi Béke-kupa Csongrád megyei birkózó bajnokságának küzdelmei. A Tiszán pedig 3 órától idénynyitó motorcsónakverseny lesz. Emellett nyitva áll egész nap az atomenergia kiállítás a fiatalok előtt a Deák Ferenc utcai Építőipari Technikumban. Az összes szegedi moziban délelőtt 11 órától délután 3 óráig folyamatosan mutatják be a «Vidám verseny» és a «Szülőföld muzsikája«, valamint a «Holnap mindenki táncra perdül» című filmeket ifjúsági helyárakkal. Este a Széchenyi téren pedig szabadtéri mozielőadás lesz teljesen ingyen és a «Bukaresti VIT« című színes filmet mutatják be. A Nemzeti Színház a béketalálkozó alkalmából délután 3 órakor kezdi egyik előadását — Kipphardt: «Shakespeare kerestetik» című vígjátékát mutatja be —

este fél 8-kor pedig Huszka «Szép Juhászné» című operettjét.

A szegedi, szegvári és pitvarosi bábcsoportok egésznapos bábműsort adnak majd az újszegedi villamoskitérőnél.

A Juhász Gyula Kultúrházban: 2 órakor kezdődik a Csongrád megyei középiskolások Bartók Béla emlékversenye; az újszegedi November 7 Kultúrotthonban délelőtt 11 órától este 7 óráig a színjátszó csoportok bemutatói; a Zenekonzervatóriumban délután 5 órától hangversenyt rendeznek Mozart: Varázsfuvola című operájából.

A rendezvények mellett a Tiszán egész nap sétahajózás lesz, este 9 órakor pedig tűzijáték a folyó partján. Ugyancsak este 9-kor kezdődik a Széchenyi téren az utcabál.

A megye területén az ifjúsági béketalálkozóra érkező fiatalok 50 százalékos utazási kedvezményt élveznek.

— **»Az atomenergia«** címmel Budó Ágoston Kossuth-díjas egyetemi tanár tart előadást, ma, csütörtökön este fél 8-kor a Juhász Gyula Kultúrotthonban a TTIT rendezésében. Az előadás után bemutatásra kerül »Az anyag szerkezete« című hangosan beszélő film.

Az önképzőkör aljegyzője

Néhány ismeretlen adat József Attila diákkoráról

Mindannyian jól tudjuk, milyen sokat érlelt József Attila harcos forradalmiságán a Viharsarokban eltöltött néhány év. A kisdiákból ezek az évek formálták költőt.

A Tanácsköztársaság bukása után sógora közbenjárására az árván maradt Attila magánúton elvégezte a polgári iskolát, majd Makóra került az V. gimnáziumba. Egyidejűleg készült az első négy osztályból különbözetire is, a következő évben még így is színjeles lett. Elindult költői pályáján is: 17 éves, s már a Nyugat közli verseit. Maga szerényen így ír erről: „Csodagyereknek tartottak, pedig csak árva voltam." Mégis abbahagyja a tanulást. Ezt írja: „A VI. osztály elvégzése után otthagytam a gimnáziumot, meg az internátust, mert elhagyatottságomban nagyon tétlennek éreztem magam."

A fiatal diák, aki a magyar Parnasszus meghódításáról álmodik, fellép az önképzőkörben is. A makói önképzőkör jegyzőkönyvében 1921—22-es tanévben találkozunk a nevével. Így szól a szűkszavú bejegyzés:

„József Attila VI. o. t. nagy érdeklődés mellett felolvasta három költeményét: „A szolnoki hídon", „Két szív", „Keresek valakit". A bíráló, Horváth Ferenc VIII. o. t. kissé erős kritikát mond a költeményről, de elismerésre ajánlja... A tanárelnök a költeményeket kiadja Politzer Dezső VIII. o. t.-nak, hosszabb bírálatra."

Kissé később egyetlen mondat a költő önképzőköri tevékenységéről. Meizner László Petőfi: Falu végén kurta kocsma című versét szavalta. „József Attila VI-os a szavalatot elismerésre méltatja."

Az 1922—23. tanév érdekesebb. Az önképzőkör jegyzőkönyvében az első két bejegyzés ugyanis József Attila saját kézírása; aláírás: József Attila VII-es, az önképzőkör aljegyzője.

Az első gyűlésen három szavalatta lép fel. Egy Ady-vers: „Harc a Nagyúrral". A két bíráló egyhangúan megállapítja, hogy nem jó a költemény megválasztása, a szavalás kissé monoton, nem kísérte mimikával. „Mindazonáltal a szorgalmáért" megdicsérik. A másik két vers az ő műve: „A bánat", „Koldus".

Erről sajátkezű írásával a hivatalosra szűkített sorokban ezt írta a költő: „Balogh József VII. o. t. bírálatában tehetséges fiatal költőnek nevezi József Attilát, (saját nevét aláhúzta) elismeri verseinek jóságát, szépségét, nyelvének zengzetességét, s dicséret mellett a jegyzőkönyvben egész terjedelmükben való megörökítését kéri a körtől. — Tekintve, hogy ennek a jegyzőkönyvben helye nincs, a tanárelnök, amennyiben a kör kívánja, az aranykönyvben való megörökítését javasolja. — Ezután Nagy László VIII. o. t. szólal fel, s kéri József Attilát, hogy inkább hazafias költeményeket írjon, ha ír, s ne kövesse a modern költők túlságba vitt egoizmusát. Hasonlóképpen Szabados László és Gerzanits Imre VIII. o. tanulók ajánlják József Attilának, hogy inkább hazafias költeményeket írjon, mert erre inkább szüksége van hazánknak mostani állapotában. Goltner Dénes VIII. o. t. a költemény egyes kifejezéseit, amiket a bíráló zengzeteseknek mond, kifogásolja. — A kör többsége a költeménynek az aranykönyvbe való megörökítését határozza el."

A következő ülésen „a tanárelnök kijelenti, hogy a tárgysorozat utolsó pontja, József Attila VIII. o. t. „Boros keserűség" című költeménye (szavalja: Petrasovits Endre VII. o. t.) nem kerül sorra. József Attila verseivel szívesen foglalkozunk, de azt szavalni egyelőre nem fogjuk."

Hogy gimnáziumi tanulmányait a költő ekkor abbahagyja, annak sok oka lehetett, de rendkívül érzékeny önérzetét ismerve, nagyon hihető, hogy ennek az önképzőköri eseménynek is része volt benne. Mindenesetre az utána következő önképzőköri bejegyzés már mástól ered.

Ezek az adatok egyébként egy kérdésben eléggé szembenállnak minden József Attila életrajzzal. Azok arról számolnak be, hogy a VI. osztály elvégzése után magántalóként iratkozott a gimnáziumba. Ezeket a jegyzőkönyveket pedig VII-es korában írta. Természetesen lehetséges, hogy az önképzőkörnek, mint magántanuló is tagja volt. Ennek eldöntése az irodalomkutatók feladata.

Ezek a sorok egy 1940-ben készült önképzőköri előadás vázlatai, de a szóbanforgó önképzőköri jegyzőkönyv szószerinti másolata alapján készültek.

Németh Ferenc
tanár

Az újszegedi November 7. Kultúrotthonban ma megkezdődik a varrószakkör, amelyen a női- és gyermek ruhák szabását, varrását, és a varrógép használatát tanulják meg az újszegedi asszonyok, leányok. Ez a szakkör minden héten csütörtökön 7-től 9-ig lesz. Az első foglalkozást ma este tartják. Előadó Orosz Sándor női szabó. A szakkörökön való részvétel díjmentes.

A Csongrád megyei ifjúság tavaszi béke-ünnepére induló vonatok menetrendje

Sokezer fiatal készül a Csongrád megyei ifjúság tavaszi béke-ünnepére, amit május 8-án másodízben rendeznek meg Szegeden. Megyénk fiatalsága nagy érdeklődéssel készül az ünnepi napra. A városok, falvak DISZ-szervezetének tagjai már megbeszélték, hogy résztvesznek közösen az ünnepségeken. Az algyői Farkas réti DISZ-szervezetben is elhatározták, hogy valamennyi DISZ-tag résztvesz az ünnepségen és velük tart számos szervezeten kívüli fiatal is. Tiszaszigetről mintegy négyszázan készülnek Szegedre. Az ambrózfalvi DISZ-fiatalok elhatározták, hogy valamennyien négy-négy DISZ-en kívüli fiatalt visznek magukkal az ünnepségre.

Szeged ifjúmunkásai, diákjai a város pályaudvarain ünnepélyesen fogadják a vendégeket, akiket a megye minden részéből felvirágozott vonatok visznek Szegedre.

A DISZ találkozóra közlekedő különvonatok menetrendje

Csongrádról Szegedre: indul Csongrádról 4.35-kor, Szentesről 5.19-kor, Szegvárról 5.45, Mindszentről 6.12, Mártélyról 6.40, Hódmezővásárhelyről 7.52, Szeged-Rókusra érkezik 8 óra 40 perckor.

Orosházáról Szeged-Rókusra: Orosházáról indul 5.59, Székkutasról 6.35, Csomorkányról 7.04, Hódmezővásárhelyről 8.03, Hódmezővásárhely Népkertről 8.10, Kopáncsról 8.23, Algyőről 8.42 és Szeged-Rókusra 8 óra 58-kor érkezik.

A hódmezővásárhelyi fiatalok lehetőleg ezzel a 8 óra 3 perckor Vásárhelyről induló vonattal menjenek Szegedre, ne azzal, amelyik a szentesi és a csongrádi fiatalokat viszi a béketalálkozóra.

Kiskunfélegyházáról Szegedre: Kiskunfélegyházáról indul 5 óra 5 perckor, Csengelérről 5.52, Kistelekről 6.33, Balástyáról 6.51, Szatymazról 7.15, Kiskundorozsmáról 7.40, Szegedre érkezik 7 óra 52 perckor.

Mezőhegyesről Újszegedre: Mezőhegyesről indul 4 óra 43, Csanádpalotáról 5.04, Nagylakról 5.19, Apátfalva 5.41, Makó 6.48, Kiszomborról 7.08, Klárafalva 7.32, Deszk 7.49, Szőreg 8.16, Újszegedre érkezik 8.26-kor.

Ásotthalomról Szeged-Átrakó: Ásotthalomról indul 6.09, Mórahalomról 6.39, Feketeszélről 6.58, Szeged-Átrakóra érkezik 7.44-kor.

Pusztamérgesről Szeged-Átrakóra: Pusztamérgesről indul 5.45, Csorváról 6.01, Zákányszékről 6.32, Domaszékről 7 órakor. Szeged-Átrakóra érkezik 7 óra 44-kor.

A béketalálkozóról vissza felé közlekedő vonatok menetrendje

Szeged-Rókusról Csongrádra indul 22 óra 22 perckor. Csongrádra érkezik 2 óra 15 perckor.

Szeged-Rókusról Orosházára indul 22 órakor és érkezik 0.25 perckor.

Szegedről Kiskunfélegyházára a vonat indul 22 óra 11 perckor és Kiskunfélegyházára érkezik 1 óra 6 perckor.

Újszegedről Mezőhegyesre indul 22 óra 4 perckor, Mezőhegyesre érkezik 1 óra 36 perckor.

Szeged-Átrakóról Ásotthalomra 22 órakor indul a vonat.

Szeged-Átrakóról Pusztamérgesre szintén 22 órakor indul a különvonat.

Az ifjúsági találkozóra utazó fiatalok csoportosan már előre váltsák meg a jegyeket a vasútállomásokon.

A menetjeggyel kizárólag a kijelölt időben induló vonattal térhetnek vissza, más vonaton a jegy érvénytelen.

A vonatok a fel nem sorolt kisebb állomásokon, megálló helyeken is megállnak.

Don Pasquale Szegeden

Szegeden igen nagy érdeklődéssel és elismeréssel fogadta az operakedvelő közönség Donizetti vígoperájának, Don Pasquale-nak előadásait. Fiatal művészeink lelkes, odaadó művészi munkájának, kollektív összefogásának, ügyszeretetének eredménye volt az a szép siker, mely a Don Pasquale előadásait kísérte.

Donizetti muzsikájának őszintesége, könnyed szerkesztése, dallamossága, olaszos bájjal, kedéllyel, természetességgel és gazdagsággal áradt felénk az előadásokon. Don Pasquale zenéje tele vidámsággal, pergő, csillogó, kacagó szóváltással, amely dallá, duetté, édes melódiává változott az események alakulásában.

Vígopera előadása általában nagyobb technikai felkészültséget igényel előadó művészeinktől. Most sikeresen oldották meg operaénekeseink a rájuk háruló feladatokat. Sinkó György Don Pasquale szerepében meglepett tehetségével, énekes és játéktechnikai képességeivel Sinkó életének ez volt tulajdonképpen a harmadik jelentős operai szerepe, de ez egyáltalán nem volt érezhető a bogaras agglegény jellemének nagyszerű alakításában, énekes produkciójában.

Pesti Ella Norina szerepében mutatta meg, hogy menynyi lehetőség rejlik hangjában, művészetében. Volt modorossága szinte teljesen eltűnt gondos előadásából. Igen szép ez a fejlődés. A koloraturás feladatok megoldásánál néha még kiszakadt szerepéből, lekötötte a technikai megoldás módja. Kissé több önbizalom és könnyedség lehet lendítője további fejlődésének. Hangbeli adottságai szép reményekre jogosítanak fel bennünket. Kellemes hangszín, árnyalóképes, kifejező hang, jó szövegkiejtés, jó színpadi játék és mozgás a jellemzői.

Wágner József Ernesto szerepében hangi biztonságot mutatott. Tiszta intonációja egyik erőssége, melyet több belső feszültséggel, átéléssel kell átítatnia. Könnyedén intonálja a legmagasabb tenorhangokat is, lágy lírai hangszín jellemzi, kamaraelőadásban hangja igen jól érvényesül. Gaál József jegyző alakításában majdnem elhományosodott, hogy tulajdonképpen Malatesta barátja. Különben szerepét kifogástalanul alakította.

De nézzük az opera eseményének, előadásának belső és külső rendezőjét. Horváth József már több operát rendezett igen jó érzékkel, s több operát vitt sikerre Szegeden. Az opera belső cselekményének szövője, alakítója Malatesta orvos. Az orvos szerepében Horváth József elsőrangú nyújtott. Motorja volt az egész előadásnak. Érett, kellemes, kifejező baritonja igen jól érvényesült. Mindenkor főlényesen, biztosan ura volt szerepkörének. Magával ragadó alakítása jó hatással volt művésztársaira. Meglátszott előadásán a nagy gyakorlat, érzékeny alkalmazkodás, hangjának tudatos kezelése, a tartalom, a kifejezés szolgálatában. Mint az opera rendezője, szinte maradéktalanul megvalósította elgondolásait. Az események világosan és érthetően rajzolódtak ki. Meglátszik az előadáson, hogy Horváth József mint szereplő és mint rendező a cselekmény egységét biztosította.

Az operát Simon Albert, személyében fiatal, tehetséges karmester vezényelte. Az opera zenei előkészítését is ő végezte el. Több próbával, az énekes és zenekari feladatok finomabb egybehangolásával a sikert még fokozhatták volna. Azonban Simon Albert lelkesedése, ügyszeretete és művészi szándékai igen szép eredményekben mutatkoznak meg a szegedi Nemzeti Színház életében. Kívánjuk és várjuk, hogy továbbra is nagy, s még nagyobb sikerek kísérjék a színház törekvéseit.

G. J.

Szegedi jegyzetek

Az első rózsák

Naptár szerint már a tavasz közepén tartunk, de a valóságban még csak talán egy hét óta élvezzük az igazi tavaszi napsütést. A késő hideg időjárás, az erős éjszakai lehülések után most már teljességgel virágba borultak a fák. Nemsokára teljes díszükben pompáznak az erdők, a rétek. Türelmetlenül vártuk már, hogy végre elérkezzék az igazi tavasz.

Az újszegedi Haladás Termelőszövetkezet üvegházaiban azonban olyan az idő mintha már a nyár kellős közepén tartanánk. A hosszú fűtőtestek, csővezetékek mellett két oldalt 14—15 ezernyi nemes rózsatő virít. Nagy buja zöldjeik már egészen az üvegházak tetejéig merészkedtek. Rajtuk a kertészek szemei, s a túlságosan megnyújtózkodott ágakat nagy szakértelemmel vágják vissza, nehogy a belső melegtől és a külső napsütéstől megforrósodott üvegtáblák megégessék őket.

Fodor elvtárs, az elnök mondja:

— Nemrég szedtük le az első teljesen kinyílott, érett rózsákat. Egy csokorral még az irodában is van belőlük. Gyönyörű égővörös színük valósággal káprázttatja a szemet. Csodálkozunk is rajtuk, hiszen — annak ellenére, hogy az újszegedi emberek igen nagy mesterei a kertészetnek — más években jobb időjárás esetén sem láttunk áprilisban, május elején kinyílott rózsákat. A szorgalmas, alkotó kezek munkája nyomán azonban minden lehetővé válik. Rabi István, az üvegházak fűtője és a kertészeti munkacsapatok a télen sem pihentek. Messzi vidékekről hozatták a vadon tenyésző rózsagallyakat, szemezgették, a hajtásokat, hogy mire itt lesz a tavasz, kinyíljanak belőlük az első nemes rózsák. Pár hét mulva, amikor teljesen elnyílnak a már fesledező korai bimbók, a nemesített rózsatövek félméteres, 70 centis új hajtásaikkal, gyönyörű kis lombjaikkal elhagyják az üvegházak falait. Sok-sok alföldi és dunántúli város parkjaiba jut majd belőlük. Az emberek, akik látják majd ezeket, gyönyörködnek bennük, talán nem is gondolnak e rózsák ismeretlen nemesítőire. De ha megtudnák, mit hozott ez nekik — ezeknek a fáradhatatlan kísérletezőknek, természetbuvároknak, azt mondanák: élelmes emberek.

Ott, ahol mások talán nem is goldolták volna, 220 ezer forintot kerestek. Az elnök szavával mondva — mellékes téli keresetnek ez is nagyon jó.

Csepi József